

Bosna i Hercegovina

Босна и Херцеговина

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босна и Херцеговина

Predmet br: S1 1 K 028802 18 KrI

Datum izricanja: 30.11.2018. godine
pismenog otpravka: 28.12.2018.godine

Pred sudskim vijećem u sastavu: sudija Halil Lagumdžija, predsjednik vijeća
sudija Željka Marenčić, član vijeća
sudija Minka Kreho, član vijeća

PREDMET TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE

Protiv optuženog:
Jasmin Erović

PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine: Vladimir Simović

Branioци optuženog Jasmina Erovića, advokat Vasvija Vidović i advokat Iriša Čevra

Zapisničar

Nermina Hadžomerović – stručni saradnik

SADRŽAJ

O B R A Z L O Ž E N J E	5
Optuženje	5
IZVEDENI DOKAZI	6
Tužilaštvo	6
Obrana optuženog Jasmina Erovića.....	6
ZAVRŠNE RIJEČI	6
Završne riječi Tužilaštva	6
Završne riječi odbrane optuženog Jasmina Erovića	8
PROCESNE ODLUKE	9
Izuzetak od neposrednog izvođenja dokaza – korištenje iskaza svjedoka u skladu sa članom 273. stav 2. ZKP BiH.....	9
Odluka o razdvajanu postupka u skladu sa odredbom člana 26 ZKP BiH.....	10
Odluka o mjerama zaštite svjedoka Tužilaštva BiH	11
STANDARDI OCJENE I OPŠTA OCJENA DOKAZA	12
Relevantno pravo	14
OCJENA IZVEDENIH DOKAZA	15
Odluka o troškovima postupka	19
ANEKS	19

Sud Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Halila Lagumdžija, kao predsjednika vijeća, te Željke Marenčić i Minke Kreho, kao članova vijeća, uz sudjelovanje stručnog saradnika Nermine Hadžiomerović, u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Jasmina Erovića zbog krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka e) u vezi sa članom 180 stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH), povodom optužnice Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj T20 0 KTRZ 001 0560 15 od 30.12.2016.godine, koja je potvrđena dana 16.01.2017.godine, izmijenjene dana 14.09.2018.godine, nakon javno održanog glavnog pretresa, sa kojeg je jednim dijelom bila isključena javnost, u prisustvu optuženog Jasmina Erovića i branioca optuženog advokata Vasvije Vidović i Irise Čevra, tužioca Tužilaštva BiH, Vladimira Simovića, donio je, a predsjednik Vijeća, javno objavio dana 30.11.2018. godine:

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

P R E S U D U

OPTUŽENI

JASMIN EROVIĆ, sin Bajrama i majke Kimete rođene Adžajlić, rođen 22.08.1957. godine u Sarajevu, JMBG: ..., nastanjen u ulici ..., po nacionalnosti ..., državljanin BiH i Republike Hrvatske, po zanimanju Elektromehaničar, vlasnik privatne firme "Crveni taksii", oženjen, služio vojsku u Nišu 1979/1980.godine, dobrog imovnog stanja, neosuđivan, ne vodi se drugi krivični postupak protiv njega

Na osnovu člana 284. tačka c) ZKP BiH

OSLOBAĐA SE OD OPTUŽBE

Da je:

za vrijeme rata u Bosni i Hercegovini i oružanog sukoba između Armije RBiH i Vojske RS, od sredine aprila 1992.godine do augusta 1992.godine na području Alipašino Polja, opština Novi Grad, Sarajevo, kao pripadnik štaba TO „Stela“ i Specijalnih jedinica Armije RBiH, zajedno sa nadređenim Jusufom Prazinom zv. „Juka“, komandantom Specijalnih jedinica Armije RBiH i Samirom Kahvedžićem zv. Kruško, komandantom Štaba TO „Stela“ (oba preminuli), kršeći odredbe člana 3. Žnenevske konvencije o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata od 12.augusta 1949.godine

i to tako što je u vremenskom periodu od maja do kraja jula mjeseca 1992.godine, na području grada Sarajevo, nakon što je iz zatočeničkih prostorija koje su se nalazile u podrumima stambenih zgrada u naselju Alipašino Polje, ul. Trg ZAVNOBIH br. 27 i 21, Senad Džananović, upravnik navedenog objekta, izvodio svjedoka „A“ i istu odvodio u napuštene stanove na spratu iste stambene zgrade u kojem je silovao, isto omogućavao i drugim licima, između ostalog i Erović Jasminu, koji je nekoliko puta vršio silovanje nad svjedokom „A“.

Čime bi počinio krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka e) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine.

U skladu sa odredbom iz člana 189. stav 1 ZKP BiH troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava.

OBRAZLOŽENJE

OPTUŽENJE

1. Optužnicom Tužilaštva BiH broj T 20 0 KTRZ 0010560 15 od 30.12.2016. godine, optuženim licima Senadu Džananoviću, Edinu Gadžo i Jasminu Eroviću na teret je stavljeno izvršenje krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka c), e) i f) Krivičnog zakona BiH, u vezi sa članovima 26, 29, 30 , 31 i 180. stav 1. i 2. istog zakona.
2. Dana 14.09.2018. godine Tužilaštvo BiH je dostavilo izmijenjenu optužnicu, kojom su učinjene korekcije u pogledu činjeničnog sadržaja, u odnosu na optuženog Jasmina Erovića.
3. Sudija za prethodno saslušanje je dana 16.01.2017. godine potvrdio optužnicu, a optuženi Senad Džananović, Edin Gadžo i Jasmin Erović su se na ročištu za izjašnjenje o krivnji održanom dana 24.02.2017.godine izjasnili da nisu krivi za krivično djelo koje im se stavlja na teret.
4. Statusna konferencija u predmetu je održana dana 17.03.2017. godine, a glavni pretres je počeo 12.07.2017. godine čitanjem optužnice Tužilaštva BiH, a u odnosu na optuženog Jasmina Erovića glavni pretres je počeo dana 14.09.2018.godine.
5. Tokom trajanja pretresa saslušan je 21 svjedok, te je uloženo 33 materijalna dokaza, kako Tužilaštva tako i odbrane optuženog.
6. Glavni pretres je okončan dana 09.11.2018.godine, nakon čega je zakazan datum izricanja presude.

IZVEDENI DOKAZI

TUŽILAŠTVO

7. U toku dokaznog postupka, postupajući tužilac Tužilaštva BiH izveo je dokaz saslušanjem zaštićenih svjedoka: „B“, „D“, „E“, „F“ i „H“ te svjedoka: Fahrudin Kafedžić, Boro Milanović, Nenad Stanišić, Zdravko Kavaz, Ruždija Rožajac, Risto Bašić, Veselka Milić, Ramiz Ljutaj, Milenko Čabak, Nikola Čarapić, Milenko Višnjevac, Kosta Kosović, Savka Ivanović, Ljubo Ivanović i Boro Njegovan.
8. Spisak materijalnih dokaza koje je Tužilaštvo prezentiralo i uvelo kao dokaz, navedeni su u prilogu Aneksa ove presude i čine njen sastavni dio.

ODBRANA OPTUŽENOG JASMINA EROVIĆA

9. U toku dokaznog postupka odbrana optuženog izvela je dokaz saslušanjem svjedoka Dževada Jusića.
10. Lista materijalnih dokaza koju je odbrana optuženog Jasmina Erovića prezentirala i uvela kao dokaz, navedena je u prilogu Anexa presude i čini njen sastavni dio.

ZAVRŠNE RIJEČI

ZAVRŠNE RIJEČI TUŽILAŠTVA

11. Tužilaštvo BiH je u završnim riječima istaklo da je zaštićeni svjedok „A“ prilikom saslušanja 2015.godine potvrdila sve bitne činjenice i okolnosti iz svoje ranije izjave iz 2005.godine, a u kojoj je navela da je u junu i julu 1992.godine tokom zatočeništva u zatočeničkom objektu u podrumskim prostorijama silovana od strane brojnih lica, a jedina dva lica koja poznaje po imenima, ali ne i prezimenima, su Senad, koji je bio odgovorno lice zaduženo za navedeni zatočenički objekat i Jasmin kojeg je poznavala

od prije rata kao taksistu. Nadalje, Tužilaštvo je istaklo činjenicu da je nakon saslušanja oštećene – zaštićenog svjedoka „A“ sačinjen Zapisnik o prepoznavanju lica sa fotoalbuma, gdje je oštećena prepoznavši lica Senada Džananovića i Jasmina Erovića navedene i označila. Osvrćući se na izjavu zaštićenog svjedoka „A“ Tužilaštvo je istaklo da je oštećena prilikom saslušanja u Tužilaštvu BiH, iskazala spremnost da svoju izjavu ponovi i pred Sudom BiH, ali da je sve to za nju jako potresno i da je i prilikom tog saslušanja bila vidno uznemirena i uplakana. Tužilaštvo je istaklo da je uspjelo nekoliko puta telefonski kontaktirati oštećenu-zaštićenog svjedoka „A“, koja je nastanjena u inostranstvu, ali da se nakon posljednjeg uspostavljenog kontakta ona više nije javljala, te da je dostavila ljekarske nalaze, koji ne potvrđuju dijagnozu, koju je ona sasopštila postupajućem tužiocu, ali je nesporno da je njeno zdravstveno stanje pogoršano u odnosu na 2015.godinu, kada je dala izjavu u prostorijama Tužilaštva BiH.

12. Tužilaštvo u svom završnom izlaganju ističe da je tokom postupka uspjelo predočiti dovoljno dokaza Sudu kojima se potvrđuju opća obilježja krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. st. 1 tačke e) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine za koje se tereti optuženi Jasmin Erović, a to su: da je u konkretnom slučaju postojalo kršenje pravila međunarodnog humanitarnog prava, da je u inkriminiranom periodu postojao oružani sukob, da je krivično djelo počinjeno protiv osobe koja nije aktivno sudjelovala u neprijateljstvima, da postoji veza između radnji optuženog i oružanog sukoba.

13. Osvrćući se na silovanje kao oblik nasrtaja na lično dostojanstvo Tužilaštvo BiH je ukazalo da je bitan elemenat silovanja upotreba sile ili prinude, ili prijetnja silom prema žrtvi ili trećoj osobi, ali je sudska praksa otišla i korak dalje, utvrđujući kao ključni elemenat odsustvo saglasnosti žrtve, bez obzira kojim se sredstvima iznudi seksualna penetracija, pa to može biti i uz upotrebu iznenađenja, psihološkog pritiska, lažnog predstavljanja ili drogiranja žrtve. Tužilaštvo ističe da svi navedeni elementi proizilaze iz iskaza zaštićenog svjedoka „A“, a ostali saslušani svjedoci poput Koste Kosovića, Milenka Višnjevca, Radmile Radović, zaštićenog svjedoka „B“ i dr., također zatočeni u zatočeničkom objektu na Trgu ZAVNOBIH potvrđuju izvođenje i višestruko silovanje oštećene „A“, kao i vojnu pripadnost Jukinoj jedinici i prisustvo optuženog na mjestu događaja u kritično vrijeme, kao i činjenicu da je optuženi bio taksista prije rata.

14. Na kraju, Tužilaštvo predlaže da Sud BiH na osnovu izvedenih dokaza donese zakonitu i pravilnu presudu.

ZAVRŠNE RIJEČI ODBRANE OPTUŽENOG JASMINA EROVIĆA

15. Odbrana optuženog Jasmina Erovića je u završnim riječima istakla da na glavnom pretresu koji je vođen od 12.07.2017.godine do 28.09.2018.godine u ovom krivičnom predmetu, Tužilaštvo BiH nije dokazalo da je optuženi Jasmin Erović počinio krivičnopravne radnje koje mu se optužnicom stavljaju na teret.

16. U završnim riječima odbrana optuženog Jasmina Erovića osvrnula se na opšte elemente krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva, posebno ukazujući na manjkavost optužnice u pogledu detaljne obavijesti o njenom činjeničnom i pravnom sadržaju. U pogledu pojedinačnih inkriminacija koje se optuženom stavljaju na teret, odbrana je uvjerenja da Tužilaštvo BiH nije dokazalo slijedeće činjenice koje su bitne za utvrđenje da li je optuženi počinio krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva: da je optuženi bio pripadnik štaba TO "Stela" I Specijalnih jedinica Armije RBiH, da je optuženi osoba koju je svjedokinja "A" identifikovala kao jednog od počinioca silovanja, da je optuženi počinio radnju silovanja.

17. Odbrana je ukazala na dokaze, koji ukazuju na činjenicu da optuženi Jasmin Erović nije bio pripadnik štaba TO "Stela" i specijalnih jedinica Armije RBiH, osvrćući se na iskaze saslušanih svjedoka Tužilaštva BiH: Fahrudin Kafedžić, Risto Bašić, Ramiz Ljutaj, Milenko Višnjevac, svjedok "H", te saslušanog svjedoka odbrane Dževada Jusića. Odbrana ističe da iz iskaza svjedoka Dževada Jusića, kao i provedenih materijalnih dokaza O-2, O-3, O-4, O-7 i O-8 nedvojbeno proizilazi da je optuženi Jasmin Erović u inkriminisano vrijeme bio pripadnik Ministarstva odbrane i to od 06.04.1992.godine do 20.02.1995.godine, da nije bio član štaba TO "Stela", a što potvrđuju i iskazi svjedoka Tužilaštva BiH Fahrudina Kafedžića i Riste Bašića.

18. Odbrana je posebno istakla dokaze koji potkrepljuju činjenicu da optuženi Jasmin Erović nije počinio radnju silovanja navodeći proturječnosti izjave svjedokinje "A" broj T20 0 KTRZ 0010560 15 od 17.09.2015.godine, koji je u suprotnosti sa

iskazom ove svjedokinje koji je dat dana 05.03.2001.godine pred Okružnim sudom u Beogradu, a odbrana je uložila u sudski spis kao dokaz odbrane O-6. Saslušana svjedokinja "B" je izjavila da je bila zatočena u podrumskim prostorijama zajedno sa svjedokinjom "A" i da je također pretrpjela seksualno zlostavljanje, ali u toj izjavi navodi da ih je iz podruma isključivo izvodilo lice "Sejo" i ne spominje više nijednu drugu osobu.

19. Osvrćući se na pitanje korištenja izjave svjedokinje "A" iz istrage kao dokaza i zasnivanje sudske odluke na ovom dokazu odbrana je posebno istakla da nije bila u mogućnosti unakrsno ispitati svjedokinju "A" zbog činjenice da se svjedokinja nije pojavila pred Sudom BiH i dala neposredni, usmeni iskaz, navodeći da je nesporno da je iskaz svjedokinje "A" jedini dokaz koji tereti optuženog za silovanje i da Tužilaštvo cijelu optužnicu temelji upravo na izjavi ovog svjedoka iz istrage.

20. Nadalje, u završnim riječima odbrana je navela da dokazi o ispunjenosti svih elemenata krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva, kao i to da li je optuženi počinio djelo koje mu se stavlja na teret, odnosno preduzeo radnje za koje se terete moraju biti utvrđeni van razumne sumnje, a što je standard sadržan u načelu presumpcije nevinosti. Odbrana posebno ističe da je Sud dužan donijeti oslobađajuću presudu, ne samo u slučaju kada je dokazana nevinost, već i u slučaju kada nije dokazana krivnja optuženog, jer svaka sumnja u postojanje neke pravno relevantne činejnice mora se odraziti u korist optuženog.

21. Na kraju, odbrana je predložila da Sud na temelju odredbe člana 284. Tačka c) ZKP BiH donese presudu kojom se optuženi oslobađa od optužbe, jer nije dokazano da je optuženi učinio krivično djelo za koje se optužuje.

PROCESNE ODLUKE

IZUZETAK OD NEPOSREDNOG IZVOĐENJA DOKAZA – KORIŠTENJE ISKAZA SVJEDOKA U

SKLADU SA ČLANOM 273. STAV 2. ZKP BIH

22. Tužilaštvo BiH je predložilo da se na nastavku glavnog pretresa dana 19.10.2018. godine, u skladu sa članom 273. stav 2. ZKP BiH, pročita iskaz zaštićenog svjedoka "A", koji zbog pogoršanog zdravstvenog stanja nije bio u mogućnosti doći na

ročište za nastavak glavnog pretresa, a čije saslušanje je predloženo u optužnici broj T 20 0 KTRZ 0010560 15 od 30.12.2016.godine.

23. Tužilaštvo BiH je dopisom od dana 07.09.2018.godine obavijestilo Sud da je pokušalo kontaktirati zaštićenog svjedoka "A" više puta, ali bezuspješno, s obzirom da svjedok nema prebivalište na teritoriji BiH, kao i da su svi srodnici zaštićenog svjedoka "A" napustili teritoriju države. Zaštićeni svjedok "A" je u posljednjim obavljenim telefonskim razgovorima sa postupajućim tužiocem izrazila saglasnost za saslušanje, iako je izjavila da joj nije ugodno ponovo o svemu pričati. U prilogu navedenog dopisa Tužilaštvo je dostavilo medicinsku dokumentaciju iz koje je vidljivo da svjedokinja boluje od ....

24. Član 273. ZKP BiH, a koji se odnosi na izuzetke od neposrednog izvođenja dokaza, u stavu 2. predviđa da: *"zapisnici o iskazima datim u istrazi mogu se po odluci sudije odnosno vijeća pročitati i koristiti kao dokaz na glavnom pretresu samo u slučaju ako su ispitane osobe umrle, duševno oboljele, ili se ne mogu pronaći, ili je njihov dolazak pred Sud nemoguć, ili je znatno otežan iz važnih razloga"*.

25. Sud je cijenio činjenicu da je svjedokovo zdravstveno stanje narušeno, ali i da se svjedok trenutno ne može pronaći, odnosno da je njegov dolazak pred Sud nemoguć i znatno otežan, te je stoga prihvatio prijedlog Tužilaštva da se na nastavku glavnog pretresa 19.10.2018. godine, pročita iskaz zaštićenog svjedoka "A" - Zapisnik o saslušanju zaštićenog svjedoka "A", Bosna i Hercegovina, Tužilaštvo – Tužiteljstvo BiH, Sarajevo, broj: T20 0 KTRZ 0010560 15 od dana 17.09.2015.godine i Zapisnik o prepoznavanju lica na osnovu fotografija zaštićenog svjedoka "A" Bosna i Hercegovina, Tužilaštvo – Tužiteljstvo BiH, Sarajevo, broj: T20 0 KTRZ 0010560 15 od dana 17.09.2015.godine.

ODLUKA O RAZDVAJANU POSTUPKA U SKLADU SA ODREDBOM ČLANA 26 ZKP BIH

26. Na ročištu za nastavak glavnog pretresa održanom dana 12.06.2018.godine postupajući tužilac predložio je da se krivični postupak razdvoji u odnosu na optuženog Jasmina Erovića, a da se krivični postupak nastavi u odnosu na optužene Senada Džananovića i Edina Gadžu.

27. Vijeće je u skladu sa odredbom člana 26. ZKP BiH koja propisuje da “ *Sud može iz važnih razloga ili iz razloga cjelishodnosti do završetka glavnog pretresa odlučiti da se postupak za pojedina krivična djela ili protiv pojedinih optuženih razdvoji i posebno dovrši* ” razdvojilo krivični postupak u odnosu na optuženog Jasmina Erovića. ¹

ODLUKA O MJERAMA ZAŠTITE SVJEDOKA TUŽILAŠTVA BIH

28. Tužilaštvo BiH je dana 04.04.2016.godine, 07.11.2016.godine, 07.12.2016.godine i 29.12.2016.godine podnijelo prijedloge broj: T20 0 KTRZ 001056 15 za određivanje mjera zaštite identiteta za pet svjedoka, a zbog zaštite identiteta i ličnih podataka u periodu za vrijeme vođenja istrage i nakon podizanja optužnice, te u period od trideset godina od pravosnažnosti sudske odluke.

29. Odbrane optuženih/tada osumnjičenih su obaviještene o prijedlogu tužioca za određivanje mjera zaštite u skladu sa zakonskom odredbom člana 12. stav 2. Zakona o zaštiti svjedoka.

30. Nakon uvida u spis i ispitivanja osnovanosti prijedloga TBiH, Sud BiH je donio rješenje broj: S1 1K 021351 16 Krn 3 od 06.04.2016.godine kojim se uvažava prijedlog TBiH i određuju mjere zaštite svjedoku sa pseudonimom “A”, rješenje broj: S1 1K 021351 16 Krn 4 od 06.04.2016.godine kojim se uvažava prijedlog TBiH i određuju mjere zaštite svjedoku sa pseudonimom “B”, rješenje broj: S1 1K 021351 16 Krn 5 od 08.11.2016.godine kojim se uvažava prijedlog TBiH i određuju mjere zaštite svjedocima sa pseudonimima “C”, “D” i “E”, rješenje broj S1 1K 021351 16 Krn 6 od 07.12.2016.godine kojim se uvažava prijedlog TBiH i određuju mjere zaštite svjedoku sa pseudonimom “F”, rješenje broj: S1 1K 021351 16 Krn 11 od 30.12.2016.godine kojim se uvažava prijedlog TBiH i određuju mjere zaštite svjedoku sa pseudonimom “H”.

---

¹ Rješenje Suda broj: S1 1 K 021351 17 Krl i predmet Jasmin Erović broj: S 1 1 K 028802 18 Kri od dana 05.07.2018. godine

STANDARDI OCJENE DOKAZA

31. Osnovna obaveza vijeća u pogledu svih dokaza propisana je članom 281. stav 2. ZKP-a BiH u kojem se navodi: *“Sud je dužan savjesno ocijeniti svaki dokaz pojedinačno i u vezi s ostalim dokazima i na osnovu takve ocjene izvesti zaključak je li neka činjenica dokazana.”*

32. Sudska praksa je za osuđujuću presudu definisala standard *“dokaza van razumne sumnje.”* Prema opšteprihvaćenom stanovištu, dokazi van razumne sumnje su dokazi na osnovu kojih se pouzdano može zaključiti da postoji veći stepen vjerovatnoće da je optuženi počinio krivično djelo.

33. Sud je razmatrao i cijenio sve izvedene dokaze, ali će se u presudi osvrtni samo na one dokaze koji su relevantni za donošenje odluke, te obrazlagati i iznositi zaključke samo o činjenicama koje su od suštinske važnosti za odluku.

34. Sud podsjeća da član 15. ZKP BiH predviđa princip slobodne ocjene dokaza, koga ograničava jedino princip zakonitosti dokaza, što znači da je ocjena dokaza oslobođena formalnih pravnih pravila koja bi *a priori* određivala vrijednost pojedinih dokaza. Uspostavljajući ovaj princip, zakonodavac je dao neophodnu slobodu sudskoj vlasti i pokazao povjerenje u prosudbenu moć sudija.

Član 10. ZKP BiH (zakonitost dokaza) predviđa da:

“Sud ne može zasnovati svoju odluku na dokazima pribavljenim povredama ljudskih prava i sloboda propisanih ustavom i međunarodnim ugovorima koje je Bosna i Hercegovina ratifikovala, niti na dokazima koji su pribavljeni bitnim povredama ovog zakona.”

35. Osim što iskaz svjedoka treba biti dat iskreno, neophodno je i da je iskaz pouzdan. Imajući to na umu, vijeće je tokom cijelog postupka bilo svjesno da je u iskazima o činjenicama koje su se dogodile puno godina ranije, prisutna nesigurnost usljed nestalnosti ljudske percepcije u odnosu na traumatične događaje i sjećanja na te događaje. Prilikom ocjene iskaza svjedoka koji su svjedočili u predmetnom

postupku, vijeće je posebno cijenilo njihovo držanje, ponašanje i karakter, razmotrivši u odnosu na njih i druge dokaze i okolnosti u vezi sa ovim predmetom.

36. Nedosljednosti u iskazu svjedoka ne znače same po sebi da sudsko vijeće koje postupa razložno to svjedočenje mora odbaciti kao nepouzđano.² Slično tome, faktori kao što su vremenski razmak između događaja i svjedočenja, mogući uticaj trećih lica, nepodudarnosti, ili stresne okolnosti u vrijeme događaja ne isključuju automatski mogućnost da se vijeće osloni na takav iskaz. Međutim, trebalo bi da prilikom ocjenjivanja i odmjeravanja težine dokaza pretresno vijeće vodi računa i takve faktore uzme u obzir.³

37. Vezano za posredne dokaze (dokaze iz druge ruke), vijeće ističe da su u praksi ovog suda takvi dokazi prihvatljivi. Naravno, dokazna vrijednost takvih dokaza zavisi od konteksta i karaktera predmetnog iskaza, kao i od toga da li je taj iskaz potkrijepljen i drugim dokazima. Osim toga, vijeće podsjeća da je Sud slobodan u ocjeni dokaza (u skladu sa članom 15. ZKP BiH).

38. Vijeće je imalo u vidu i praksu Evropskog Suda za ljudska prava⁴ prema kojoj se Sud, iako je obavezan dati razloge za svoju odluku, ne mora detaljno baviti svakim argumentom koji je iznijela neka od strana u postupku.

39. Ne postoji zakonska obaveza da se u presudi izlože svi pojedini dokazi. Zakonska obaveza je razmatranje svih iznesenih dokaza prilikom donošenja odluke. Bilo bi nesvršishodno nametati bilo kojem sudećem vijeću obavezu da svaki pojedinačni dokaz, dakle, svako svjedočenje i svaki materijalni dokaz koji su izneseni tokom glavnog pretresa, pojedinačno obrazlaže u presudi.

40. Žalbeno vijeće u predmetu *Kvočka* podsjeća na to da je stvar diskrecione ocjene pretresnog vijeća koje će pravne argumente razmotriti. Što se tiče zaključaka o činjenicama, pretresno vijeće je dužno da izvede samo one zaključke o činjenicama koji su od suštinske važnosti za utvrđivanje krivice po određenoj tački optužnice. Nije nužno osvrutati se na svaki iskaz svjedoka ili svaki dokaz u sudskom spisu.⁵

---

² Drugostepena presuda u predmetu *Čelebić*, par. 485 i 496 – 498;

³ Predmet *Kupreškić i dr.*, br. IT-95-15-A, Presuda žalbenog vijeća od 23.10.2001. godine, strana 12, par 31;

⁴ Predmet Evropskog suda za ljudska prava *Garcia Ruiz v. Spain*, No. 30544/96, 21.01.1999. godine;

⁵ Presuda Žalbenog vijeća u predmetu *Kvočka i dr.*, par. 23-25;

41. Isti stav je iznesen od strane Žalbenog vijeća MKSJ i u predmetu *Mucić i dr.*: „Pretno vijeće nije dužno da u svojoj presudi iznosi i opravdava svoje nalaze u vezi sa svime što je izneseno tokom suđenja“⁶

42. Žalbeno vijeće podsjeća da pretno vijeće ima puno diskreciono pravo da odmjeri koju će težinu i vjerodostojnost pripisati iskazu nekog svjedoka.⁷ Pritom pretno vijeće mora uzimati u obzir relevantne faktore u zavisnosti od konkretnog slučaja, uključujući i ponašanje svjedoka u sudnici, njegovu ulogu u datim događajima, uvjerljivost i jasnoću njegovog iskaza, pitanja da li ima protivrječnosti ili nedosljednosti u njegovim uzastopnim izjavama ili između njegovog svjedočenja i drugih dokaza, ranije primjere lažnog svjedočenja, motivaciju za davanje lažnog iskaza, te odgovore tog svjedoka tokom unakrsnog ispitivanja.⁸

43. U ovome predmetu, Sud je cijenio dokaze u skladu sa odredbama ZKP BiH, prevashodno primjenjujući pretpostavku nevinosti iz člana 3. ZKP BiH, koja otjelovljuje opšti princip prava prema kojem je na Tužilaštvu teret utvrđivanja krivice optuženog, koje to mora uraditi van razumne sumnje.

44. Vijeće je u skladu sa iznesenim stavovima i zakonskom regulativom, presudu zasnovao na činjenicama i dokazima koji su izneseni na glavnom pretresu, savjesno ocjenjujući svaki dokaz pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima i na osnovu takve ocjene dokaza izvelo zaključak da optuženi nije počinio krivično djelo koje mu se stavlja na teret.

RELEVANTNO PRAVO

45. Optužnicom Tužilaštva, optuženi Jasmin Erović tereti se za počinjenje krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka e) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH), u vezi sa članom 180 stav 1. istog zakona, tako što je postupao suprotno članu 3. stav 1. tačka a) Ženevske konvencije o zaštiti civilnih osoba za vrijeme rata od 12. augusta 1949. godine.

---

⁶ Mucić i dr., Presuda Žalbenog vijeća, 20. februara 2001. godine, par. 498

⁷ Drugostepena presuda u predmetu *Nahimana i drugi*, par. 194, Međunarodni krivični sud za Ruandu;

⁸ Drugostepena presuda u predmetu *Nahimana i dr.*, par 194;

46. Odredba člana 173. stav 1. tačka e) propisuje:

„Ko kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije naredi ili učini koje od ovih djela:

e) prisiljavanje druge osobe na seksualni odnos ili s njim izjednačenu seksualnu radnju (silovanje), prisiljavanje na prostituciju, primjenjivanje mjera zastrašivanja i terora, uzimanje talaca, kolektivno kažnjavanje, protupravno odvođenje u koncentracione logore i druga protuzakonita zatvaranja, oduzimanje prava na pravično i nepristrano suđenje, prisiljavanje na službu u neprijateljskim oružanim snagama ili u neprijateljskoj obavještajnoj službi ili upravi

kaznit će se zatvorom najmanje 10 godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.“

47. Krivično djelo za koje je optuženi Jasmin Erović oslobođen, prema zakonskoj definiciji člana 173. stav 1. tačka e) KZ BiH, ima slijedeće elemente: da djelo počinioca mora biti počinjeno suprotno pravilima međunarodnog prava; da kršenje mora biti počinjeno u vrijeme rata; da djelo počinioca mora biti povezano sa ratom; te da počinitelj mora narediti ili počiniti djelo.

48. Međutim, imajući u vidu da nakon izvršene analize i ocjene prezentiranog dokaznog materijala, nije utvrđeno van razumne sumnje da je optuženi Jasmin Erović počinio krivično djelo, koje mu je optužnicom stavljeno na teret, vijeće se neće detaljnije upuštati u obrazlaganje postojanja opštih elemenata predmetnog krivičnog djela, dok će se u nastavku osvrnuti na pojedinačne inkriminacije.

OCJENA IZVEDENIH DOKAZA

49. Optužnicom Tužilaštva BiH optuženi Jasmin Erović se tereti da je kao pripadnik štaba TO „Stela“ i Specijalnih jedinica Armije RBiH, zajedno sa nadređenim Jusufom Prazinom zv. „Juka“, komandantom Specijalnih jedinica Armije RBiH i Samirom Kahvedžićem zv. Kruško, komandantom Štaba TO „Stela“ (oba preminuli), kršeći odredbe člana 3. Ženevske konvencije o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata od 12. augusta 1949. godine počinio krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka e) KZ BiH. Konkretno, da je

radnjama bliže opisanim u izreci presude u više navrata silovao zaštićenog svjedoka „A“.

50. Tužilaštvo svoju tezu da je optuženi počinio radnje koje mu se stavljaju na teret optužnicom temelji prije svega na pročitanoj izjavi (na saglasan prijedlog stranaka i branioca) zaštićenog svjedoka „A“, data na Zapisnik s saslušanju svjedoka „A“ kod Tužilaštva BiH od dana 17.09.2015.godine (T-21), u kojoj je svjedok izjavila da nije nikoga znala od tih drugih vojnika koji su bili sa Senadom i koji su je silovali, osim Jasmina, kojeg zna od prije rata, jer je on bio taksista i vozio je bijeli mercedes, navodeći da ju je taj Jasmin silovao više puta. Tom prilikom svjedokinja je vršila i prepoznavanje lica na osnovu predočenog foto albuma, pa je na jednoj od fotografija prepoznala optuženog Jasmina Erovića (dokaz T-21a). Tužilaštvo je uložilo i dokaz replike (T-22) Zapisnik o saslušanju svjedoka „A“ broj: 13-2/1-148/05 od 07.06.2005.godine, Ministarstva unutrašnjih poslova, Centar javne bezbjednosti Istočno Sarajevo, gdje je svjedok izjavila da je lice po imenu Jasmin najviše seksualno zlostavljao.

51. Niti jedan od saslušanih svjedoka optužbe nije u svojim izjavama naveo da su vidjeli ili čuli da je svjedok „A“ silovana od strane optuženog Jasmina Erovića, s tim što neki od njih navode da im je poznato da je ova svjedokinja silovana, jer im je ona to pričala, a neki navode da kada bi svjedokinja bila izvođena i ponovno vraćana u podrumске prostorije, bilo je primjetno po njenom izgledu i ponašanju da je ona prilikom izvođenja vjerovatno silovana. Zaštićeni svjedok „B“ koja je saslušana na glavnom pretresu dana 12.01.2018.godine izjavila je da je bila zatočena zajedno sa svjedokom „A“, te da je i ona pretrpjela seksualno zlostavljanje i da ih je izvodilo lice „Sejo“, ne spominjući niti jednu više osobu kao silovatelja. Saslušani svjedoci Milenko Višnjevac i Kosta Kosović izjavili su da je svjedoka „A“ iz podruma izvodio Senad Džananović. Zaštićeni svjedok „H“ saslušan dana 13.04.2018.godine izjavio je da od ranije poznaje optuženog Erović Jasmina i da je on-svjedok bio prisutan prilikom izvođenja zatočenih žena i svjedokinje „A“, ali ne spominje prisustvo lica pod imenom Jasmin u podrumskim prostorijama—u tim prilikama.

52. Odbrana optuženog Jasmina Erovića uložila je dokaz O-6 Zapisnik o saslušanju zaštićenog svjedoka „A“ Okružnog suda u Beogradu broj:Kri-411/01 od 05.03.2001.godine u kojem je svjedok izjavila da Jasmina poznaje od prije rata, jer je bio taksista i vozio bijelog mercedesa, da je isti jedne prilike htio da je prinudi na spolni odnos kada ju je u stan u kojem se nalazio Jasmin, doveo jedan od stražara, čemu se ona usprotivila (pokušaju spolnog odnosa), pa je u stan došao-provalio „Kruško“, kojom prilikom nije došlo niti do ozbiljnijeg pokušaja čina silovanja, budući da to oštećena-zaštićeni svjedok „A“ u ovoj izjavi nije detaljno opisala, već je navela da je Jasmin „navalio na nju“.

53. S obzirom da je ključni dokaz optužbe Zapisnik o saslušanju svjedoka „A“, koji je dat u istrazi i pročitao na glavnom pretresu, to je vijeće u skladu sa zakonskom odredbom omogućilo odbrani da postavi pitanja koja bi postavila da je svjedok tu, što je odbrana i učinila. Pitanja su postavljena na glavnom pretresu i konstatovana na zapisnik. Dokazna snaga ovako provedenog dokaza - iskaza datog u istrazi ne može se u potpunosti izjednačiti sa dokaznom snagom iskaza koji bi svjedok dao neposredno na pretresu, jer bi neusmijivo efekti ispitivanja bili uspješniji da je dokaz izveden neposredno, te se stoga ne može u skladu sa stavom ESLJP zauzetom u predmetu Paić protiv Hrvatske⁹ smatrati dovoljnim uravnotežujućim faktorom koji bi nadoknadio teškoće u koje je odbrana bila dovedena, s obzirom da optuženi nije bio u mogućnosti ispitati istinitost i pouzdanost iskaza koji je dao svjedok „A“ putem unakrsnog ispitivanja, uprkos činjenici da je to jedini dokaz protiv njega.

54. U ovom kontekstu vijeće je cijeno dokaznu snagu ovako provedenog dokaza i činjenicu da presuda ne smije biti u odlučujućoj mjeri zasnovana na iskazima nedostupnih, odnosno anonimnih svjedoka čiji se iskazi čitaju na glavnom pretresu. Naime, na taj način se odbrani uskraćuje pravo da neposredno ispita svjedoka, čime se narušava procesna jednakost stranaka. Korištenje izjave svjedoka, koja je data

---

⁹ Zahtjev broj. 47982/12, presuda od 29.03.2016.godine, paragraf 51. navedene presude: „*To što je podnositelj bio u mogućnosti osporiti ili opovrgnuti izjavu E.R., na način da sam da iskaz ili da ispita jednog drugog svjedoka ne može se smatrati dovoljnim uravnotežujućim faktorom koji bi nadoknadio teškoće u koje je odbrana bila dovedena. Podnositelj zahtjeva nije bio u mogućnosti ispitati istinitost i pouzdanost iskaza koji je dala E.R. putem unakrsnog ispitivanja unatoč činjenici da je to bio jedini dokaz protiv njega (vidi naprijed citirani predmet Al – Khawaja i Tahery, paragrafi 162. i 165.). Posljedično, bio je osuđen na temelju dokaza u odnosu na koje su njegova prava odbrane bila znatno ograničena.*“

u fazi istrage, a da pri tom svjedok nije saslušan u sudnici, može dovesti do osuđujuće presude, samo ukoliko postoji dokaz koji potvrđuje tu izjavu.

55. U konkretnom slučaju nijedan svjedok, niti jedan provedeni materijalni dokaz nisu potvrdili izjave zaštićenog svjedoka "A", od 17.09.2015.godine pred Tužilaštvom BiH i od 07.06.2005.godine pred Centrom javne bezbjednosti Istočno Sarajevo u dijelu u kojem navodi da ju je optuženi Erović Jasmin u više navrata silovao, a te izjave su kontradiktorne u ovom dijelu izjavi ovog svjedoka datoj pred Okružnim sudom u Beogradu od 05.03.2001.godine (u kojoj izjavi navodi kao što je već naprijed navedeno samo jedan kontakt sa optuženim Erović Jasminom bez konkretnog čina silovanja).

56. Imajući u vidu sve naprijed iznijeto vijeće nije van razumne sumnje moglo utvrditi da je optuženi počnio radnje koje mu se optužnicom stavljaju na teret – silovanje zaštićenog svjedoka "A" u više navrata, pa je u skladu s načelom *in dubio pro reo* oslobodilo optužbe optuženog Erović Jasmina, ovo stoga što svaka sumnja u postojanje neke pravno relevantne činjenice mora se odraziti u korist optuženog, jer se činjenice *in peius* koje se odnose na optuženog moraju utvrditi sa apsolutnom sigurnošću isključujući svaku razumnu sumnju. U prilog ovakvom stavu vijeća ide i činjenica da je postupajući tužilac u završnom izlaganju istakao da u momentu podizanja optužnice nije imao izjavu zaštićenog svjedoka "A", koja je data u Beogradu 05.03.2001.godine, već je istu u toku trajanja glavnog pretresa dobio od kolega iz nekog drugog spisa, pa je istakao da bi u situaciji da je ovu izjavu imao prije podizanja optužnice situacija možda bila drugačija tj. da možda ne bi ni optužio Erović Jasmina.

ODLUKA O TROŠKOVIMA POSTUPKA

57. Na osnovu člana 189. stav 1. ZKP BiH troškovi krivičnog postupka pada na teret budžetskih sredstava.

IMOVINSKOPRAVNI ZAHTJEV

58. Oštećena- zaštićeni svjedok "A" u toku krivičnog postupka nije postavila imovinskopravni zahtjev prema optuženom Erović Jasminu, pa stoga u ovom dijelu Sud nije niti odlučivao.

ZAPISNIČAR

Stručni saradnik

Nermina Hadžiomerović

PREDSJEDNIK VIJEĆA

SUDIJA

Halil Lagumdžija

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude stranke i branioci mogu izjaviti žalbu vijeću Apelacionog odjeljenja Suda u roku od 15 (petnaest) dana od dana prijema pismenog otpravka presude.